

РЕШЕНИЕ

№ 33084

гр. София, 09.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 85 състав, в
публично заседание на 29.09.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Биляна Икономова

при участието на секретаря Кристина Петрова, като разгледа дело номер **5792** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 10а, ал. 1 ЗЧРБ.

Образувано е по жалба на Х. Е. О., [дата на раждане], гражданин на С. /малолетно дете, чрез законен представител Н. М. А. А. - майка/, чрез пълномощник, с вх. № 13823/04.06.2025 г. по описа на Административен съд София-град срещу Отказ за издаване на виза „D“, обективиран в Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза за дългосрочно пребиваване, издаден на 16.03.2025 г. от Завеждащ Консулска служба на Република България в А., Й..

Изложени са съображения за незаконосъобразност на оспорения отказ. Същият бил издаден при допуснати съществени процесуални нарушения, в противоречие с материалния закон и неговата цел. В оспорения отказ не били посочени фактическите основания за издаването му, а само правните норми – чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 14 ЗЧРБ, поради което се следвал извод за неспазване на изискуемата форма по чл. 59, ал. 1 и ал. 2 АПК. Твърди се, че било нарушено правото на лицето на неприкосновен личен и семеен живот. Съпругът на Н. М. А. А., баща на жалбоподателя, бил с предоставен хуманитарен статут, поради което и същият е получил разрешение за събиране на семейство с влязло в сила решение на Председателя на Държавната агенция за бежанците. Отбелязва се при това, че семейството можело да реализира правото си на живот в цялост единствено в Република България. Моли отказът да бъде отменен, а преписката – върната за ново произнасяне по подаденото заявление за издаване на виза.

В открито съдебно заседание жалбоподателят Х. Е. О. /малолетно дете, чрез законен представител Н. М. А. А. - майка/, редовно призован, не се явява. Чрез процесуалния си представител поддържа жалбата и моли същата да бъде уважена. Не били посочени от какви

обстоятелства се следва, че жалбоподателят смята да използва страната като транзитен пункт, както и, че е представил неавтентични документи. Не била конкретизирана коя е третата държава и как била установена тя. Държавна агенция „Национална сигурност“ /ДА „НС“/ не била дала отрицателно становище, т.е. не определяла детето като опасно за националната сигурност. Не се изисквало чужденците да посочат адрес, а консулският орган нямал право да се произнася относно правото на семейството да се събере. Приложение намирало специална директива, според която условието за отказ членовете на семейството да се съберат е да са опасни за страната. Коментира, че цитираното от ответника решение касае заявление за издаване на виза „С“, което нямало отношение към настоящото производство. Отделно, не било съобразено, че производството се отнася за малолетно дете, поради което задължително следвало да се извърши преценка на неговия интерес, каквото в случая не било сторено. Не било обсъдено и как отказът ще се отрази на целостта на семейството. Моли оспорваният акт да бъде отменен, вкл. и съгласно практиката на Административен съд София-град.

Депозирани са писмени бележки. С тях се допълва, че оспореният акт е издаден в противоречие с приложимото право на ЕС. Съгласно чл. 2, б. „г“ от Директива 2003/86/ЕО събиране на семейство означавало влизане и пребиваване в държава-членка на членове на семейството на гражданин на трета страна, пребиваващ законно в тази държава-членка, с цел да се съхрани единството на семейството, независимо дали семейните връзки са възникнали преди или след влизане на това лице. Твърди се, че държавите членки разрешават влизането и пребиваването на членовете на семейство на законно пребиваващия /носителя на правото, на получилия международна закрила/, като това не подлежало на субективна преценка, а представлявало обвързващо задължение. Допълва се, че това не се представлявало абсолютно право, доколкото държавите-членки можело да отхвърлят заявлението за влизане и пребиваване на членове на семейството на основания, свързани с обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве. В този смисъл следвало да се извърши съгласуване с ДА „НС“. Изисквало се и решението за отказ на заявлението да бъде надлежно мотивирано. Акцентираща се върху това, че единственият компетентен да допусне събирането на семейство е Председателят на ДАБ при МС, като при разрешение получаването на виза на членовете на семейството на бежанец единствено опосредствало събирането, т.е. правило го фактически възможно. Липсата на специално предвидена процедура за издаване на визи за лица, получили право на семейно събиране, и разглеждане на визови апликации по общите правила на ЗЧРБ, не делегирало на консулските органи разширителна преценка относно наличие или липса на предпоставки семействата на чужденците, получили закрила, да получат достъп до територията на Република България, което право вече им било предоставено. Подробно мотивира твърденията си, че е нарушено правото на лицето на неприкосновен личен и семеен живот и че не бил изследван най-добрият интерес на детето. Актът бил издаден в противоречие с чл. 6, ал. 2 АПК. Позицията се на практика на ЕС. Моли отказът да бъде отменен, а преписката – върната на органа за ново произнасяне.

Ответникът Завеждащ Консулска служба на Република България в А., Й., редовно призован, не се явява. Чрез процесуалния си представител моли жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна. Твърди, че майката на жалбоподателя, негов законен представител, имала отрицателно становище, поради което се позовава на практика по сходен случай – решение по адм. дело № 4441/2025 г. на Административен съд София-град. Позицията се и на принципа на международното право, че държавите-членки имат право да контролират влизането и пребиваването на лица, които не са техни граждани.

Софийска градска прокуратура, редовно призована, не изпраща представител и не представя

заключение.

Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав, като обсъди твърденията на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

На 29.01.2025 г. е подадено от Х. Е. О. /малолетно дете, чрез законен представител Н. М. А. А. - майка/, заявление за издаване на виза.

На 16.03.2025 г. в Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза за дългосрочно пребиваване, е обективизиран Отказ за издаване на виза „D“ на Завеждащ Консулска служба на Република България в А., Й.. Основанията за отказа са чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 24 ЗЧРБ – не доказва достоверно целта и условията на заявеното пребиваване; налице са основателни съмнения относно автентичността на приложените документи за издаване на виза и истинността на тяхното съдържание.

Приети са като писмени доказателства: решение № 12005/18.11.2024 г. на Председателя на ДАБ при МС, с което се разрешава на Е. О. М. да се събере на територията на Република България със съпругата си Н. А. М. А. и децата си, сред които и Х. О. Е., връчено на 22.11.2024 г.; писмо от Териториална дирекция „НС“ С. от 24.02.2025 г., видно от което майката на жалбоподателя е посочила адрес на пребиваване, на който не е открита, като е обективирано предположение, че се касае за сключване на фиктивни договори за адресно регистриране на чужди граждани /на адреса били регистрирани общо 13 сирийски граждани, които не пребивавали там/, съответно - възниквало основателно съмнение относно декларираните от Н. А. данни в нейното заявление за виза.

При така установеното от фактическа страна Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав обуславя следните правни изводи:

Жалбата е допустима. Подадена е срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 от АПК, подлежащ на съдебен контрол, от активно легитимирано лице - адресат на акта и засегнат неблагоприятно от него, в указания 14-дневен срок съгласно чл. 10а, ал. 1 ЗЧРБ във връзка с чл. 149, ал. 1 АПК.

Не е налице изключение по чл. 10а, ал. 4 ЗЧРБ, касаещо необжалваемостта по съдебен ред на отказите по чл. 9а, ал. 2, т. 4 ЗЧРБ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване. Достатъчно е в случая, че оспорващият е посочил обстоятелства, при наличието на които с отказа за издаване на виза се нарушава упражняването на гарантирани от КЗПЧОС права и свободи, а именно – правото на неприкосновен личен и семеен живот съгласно чл. 8, § 1. Дали твърдението за нарушаване на права по смисъла на чл. 8 от КЗПЧОС е основателно, е въпрос по съществото на спора, а не по допустимостта на оспорването. В този смисъл Определения на IV отд. на ВАС по адм. дело № 2667/2025 г. и по адм. дело № 5536/2025 г.

Разгледана по същество, жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

На първо място, отказът е издаден от компетентен административен орган съгласно чл. 34, ал. 5 във връзка с ал. 3 от Наредба за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим /заповеди на Министъра на външните работи и Посланика в Посолство на Република България в [населено място], Й./, поради което не е налице основание за прогласяване на неговата нищожност по смисъла на чл. 168, ал. 1 и ал. 2 във връзка с чл. 146, т. 1 АПК.

На второ място, отказът е обективизиран във формуляр съгласно чл. 34, ал. 3 във връзка с Приложение № 7 от Наредба за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим. В този формуляр формално се съдържат фактическите и правните основания за издаването на акта, ясна е и волята на органа, който го е издал, съгласно общата разпоредба на чл. 59, ал. 2, т. 4 и т. 5 АПК. Въпреки това не се съдържат ясни мотиви за постановяване на отказ,

като към преписката не са представени никакви доказателства, въз основа на които е формиран този отказ.

1. В случая е приложена разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 17 ЗЧРБ, съгласно която се отказва издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато не докаже достоверно целта и условията на заявеното пребиваване или транзитно преминаване, или летищен транзит.

Ответникът не сочи въз основа на какви обстоятелства и удостоверяващи ги доказателства е достигнал до извода, че жалбоподателят не доказва достоверно целта и условията на заявеното пребиваване. Напротив – лицето е представило доказателства, че целта му е да се събере с неговия баща, за който безспорно се установи получаване на хуманитарен статут и разрешение за събиране със семейството.

2. В случая е приложена и разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 24 ЗЧРБ съгласно която се отказва издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато са налице основателни съмнения относно автентичността на приложените документи за издаване на виза, истинността на тяхното съдържание, надеждността на направените от чужденеца изявления или намерението му да напусне страната в рамките на разрешения срок за пребиваване.

Ответникът не сочи за кои от приложените към заявлението документи има съмнение относно тяхната автентичност и истинност на съдържанието им, при това основателно. Не е предоставена от същия и възможност на жалбоподателя като заявител евентуално да отстрани нередовностите на заявлението чрез допълнително представяне на документи, обуславящи издаването на исканата виза /чл. 30, ал. 2 АПК/.

3. Ирелевантен е фактът, че по отношение на майката на жалбоподателя има изразено отрицателно становище от ДА „НС“. Действително в правомощията на ДА „НС“ е установяването на обстоятелства, свързани със заплахата за националната сигурност съгласно чл. 4, ал. 1, т. 14 и чл. 41, ал. 1, т. 2 от ЗДАНС, но в случай на констатирана подобна заплахата, съответно – изразено отрицателно становище, то неговата относимост се преценява в производството по издаване на виза на конкретното лице - на майката, а не в производството по издаване на виза на детето й. Още повече и, че изрично в представеното по делото писмо от 16.09.2025 г. на заместник-председателя на ДА „НС“ е посочено, че по отношение на Х. Е. О. не е изразено становище в съгласувателна процедура. Поради това не би могло да се формира извод за отказ за издаване на виза, постановен поради наличието на отрицателно становище съгласно чл. 20, ал. 3 Инструкция № КОВ-04-02-351 от 15 август 2013 г. за условията и реда за съгласуване на заявленията за издаване на визи.

4. За пълнота следва да бъде отбелязано, че административният орган е задължен да изложи коректно фактите по делото, въз основа на които е формирал и своите правни изводи, още при издаване на административния акт. Във формуляра съгласно чл. 34, ал. 3 във връзка с Приложение № 7 от Наредба за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим не е цитиран какъвто и да е било конкретен документ от административната преписка с дата, номер и издател, в който да се твърди конкретната фактическа обстановка, мотивирала органа да обективира отказа си за издаване на виза. Недопустимо е осъществилата се фактическа обстановка да се установява въз основа на твърдения досежно фактите и обстоятелствата от значение за случая, изложени от страните за първи път в хода на съдебното производство, в което съдът всъщност осъществява контрол за законосъобразност на оспорения акт и същият не следва да допълва/изменя волята на административния орган, изразяващо се в подмяна на съображенията, мотивирали преценката на органа. Съдът е длъжен да обсъди писмените доказателства, приложени към административната преписка, и да провери дали са относими към спора, когато в административния акт са изложени конкретни фактически основания за отказ.

Чрез обсъждане на писмените доказателства съдът не може да санира и допълни оспорения административния акт. Не е допустимо преценяването на законосъобразността на акта на фактически и правни основания извън тези, които е посочил издаващият го орган, както и излагане на мотиви от съда по един немотивиран от административния орган акт. Правораздавателният контрол цели обезпечаване на субективните права и интереси на адресата на акта при наличието на властническо волеизявление. Мотивите за издаването на акта не могат да бъдат допълвани след приключване на процедурата по издаване на административния акт и неговото съобщаване, доколкото страната е била напълно лишена от възможността да разбере причините, довели до постановяване на конкретното решение /отказ за издаване на виза/ и съответно да организира адекватно защитата си, а съда - да извърши съдебен контрол за законосъобразност.

Липсата на мотиви предпоставя извода за нарушение на производствените правила, от категорията на съществени, като води до ограничаване правото на защита и правото на участие в административния процес /широк смисъл/ на лицето заявител, съответно до отмяна на постановения отказ съгласно чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 2 и т. 3 от АПК.

На трето място, следва да се отбележи, че във формуляра за издаване на визата като цел на искането е посочено „събиране на семейство“.

Съображение 8 от Преамбюла на Директива 2003/86/ЕО на Съвета от 22 септември 2003 година относно правото на събиране на семейството предвижда, че следва да се отдели специално внимание на положението на бежанците поради причините, които са ги принудили да избягат от страната си и които им пречат да водят там нормален семеен живот, поради което е необходимо да се предвидят по-благоприятни условия за упражняване на правото им на събиране на семейството. Събирането на семейството при всички случаи трябва да визира членовете на семейното ядро, а именно съпругата и малолетните и непълнолетни деца /Съображение 9 от Директива 2003/86/ЕО/, доколкото съгласно чл. 2, б. „г“ от Директива 2003/86/ЕО събирането на семейство означава влизане и пребиваване в държава-членка на членове на семейството на гражданин на трета страна, пребиваващ законно в тази държава-членка, с цел да се съхрани единството на семейството, независимо дали семейните връзки са възникнали преди или след влизането на това лице. Съгласно чл. 6, § 1 от Директива 2003/86/ЕО държавите-членки могат да отхвърлят заявление за влизане и пребиваване на членове на семейството на основания, свързани с обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве.

В конкретния случай, административният орган не е намерил основания, свързани с обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве, а наведените такива от националното законодателство /чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 24 от ЗЧРБ/ са недоказани и необосновани /чл. 170, ал. 1 от АПК/.

В случая не се спори, че е доказана родствената връзка между Е. О. М. и Х. О. Е., която именно връзка следва да бъде преценена в производството по издаване на виза и предвид издаденото решение за събиране на семейство. Дори да е имал съмнения за родствената връзка между лицата, органът е следвало да изиска допълнително доказателства от заявителя по реда на чл. 34 и следващите АПК с цел изясняване на спорните в производството факти и обстоятелства.

Съгласно чл. 8, ал. 5 от ЗЧРБ след приемане и одобряване на заявление за събиране на семейството на членовете на семейството се издават визи по облекчена процедура при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет. Съгласно чл. 34, ал. 7 от ЗУБ българските дипломатически или консулски представителства издават визи на членовете на семейството след разрешението за събиране на семейство, дадено от Председателя на ДАБ. От тълкуването на сочените разпоредби се обуславя извод, че предпоставка за издаването на виза в конкретния

случай е извършената преценка от компетентния орган, предоставящ международна закрила, дали ли са основания да се събере едно семейство.

Поради това се поставя и въпросът по какви причини, въпреки издадено решение на друг държавен орган за събиране на семейство, е отказано издаване на исканата виза от страна на длъжностното лице, натоварено по силата на закона да упражнява такива правомощия.

На четвърто място, по отношение на молителя /малолетно дете/ следва да се обсъди и неговият най-добър интерес /§ 1, т. 5 ДР на ЗЗдетето/.

Принципът за „висшия интерес на детето“, установен в Конвенцията на ООН за закрила на детето, е от основополагащо естество и всички публични органи следва да му отдават първостепенно значение, когато предприемат мерки, свързани с деца. Този принцип е залегнал в актовете на ЕС, като малолетните и непълнолетните лица се разглеждат като уязвима група, нуждаеща се от засилени средства за защита и за гарантиране на правата. При определяне на висшия интерес на детето държавите-членки следва да обръщат особено внимание на принципа за целостта на семейството, благоденствието и социалното развитие на малолетното и непълнолетното лице, на съображенията, свързани със сигурността и безопасността, както и на мнението му, в зависимост от неговата възраст или степен на зрялост.

Административното производство по издаване на виза не е проведено при спазване на принципа за осигуряване най-добрия интерес на детето. Правата на детето жалбоподател са нарушени, като не е съобразено, че в негов най-добър интерес е то да бъде със своето семейство, конкретно – с двамата си родители. Не е изследвано съществуват ли рискове за неговото физическо, психическо, нравствено, интелектуално и социално развитие, вкл. би ли могло да живее спокойно и да се развива в семейна среда предвид възрастта и раздялата с баща му. В случая административният орган не е обсъдил доказателствата, относими към изискванията да бъде защитен най-добрият интерес на детето, и не ги е съпоставил с приложимите за предоставяне на виза тип „D“ норми.

При това съдът приема за основателно възражението на жалбоподателя за накърняване на правото му на личен и семеен живот по смисъла на чл. 8, § 1 от КЗПЧОС, което представлява самостоятелно основание за незаконосъобразност на оспорения отказ поради несъответствието му с целта на закона /чл. 6, ал. 2 АПК/. Основното право по чл. 8, § 1 от КЗПЧОС търпи ограниченията по чл. 8, § 2 от КЗПЧОС - в случаите, предвидени в закона и необходими в едно демократично общество в интерес на националната и обществената сигурност или на икономическото благосъстояние на страната, за предотвратяване на безредици или престъпления, за защита на здравето и морала или на правата и свободите на другите. Дължимата по силата на чл. 6, ал. 2 от АПК и чл. 8, § 1 и § 2 от КЗПЧОС преценка на баланса между акта /отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване/ и преследваната цел /да не се допусне накърняване на режима на влизане и пребиваване на чужди граждани в Република България/ следва да се реши в полза на частния интерес. Това е така, тъй като в случая са засегнати правата и законните интереси на малолетно дете, които следва надлежно да бъдат охранени, вкл. и доколкото административният орган не е посочил защитим обществен интерес, на който да бъде даден приоритет.

Извод: съдът приема акта за незаконосъобразен, поради което жалбата на **Х. Е. О.** следва да бъде уважена като основателна.

Преписката следва да бъде изпратена на административния орган за ново произнасяне съгласно чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 АПК, който следва да установи конкретната фактическа обстановка, подкрепена с писмени доказателства, и да формира окончателните си правни изводи, да предостави възможност на заявителя да участва в административното производство, вкл. и да представи доказателства с цел изясняване на спорните факти и обстоятелства относно спазването

на изискванията за издаване на виза /чл. 34 и следващите във връзка с чл. 7 – чл. 9 от АПК/, като съобрази и, че е издадено от Председателя на ДАБ решение за събиране на семейство, така че заявителят да разбере причините, поради които повторно му се отказва издаването на виза, съответно – при евентуално оспорване съдът да извърши преценка законосъобразно ли е обективизиран отказът.

Въпреки изхода от спора разноси не следва да бъдат присъдени на жалбоподателя, тъй като такива не са поискани.

Така мотивиран, **Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав**
Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Отказ за издаване на виза „D“, обективизиран в Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза за дългосрочно пребиваване, издаден на 16.03.2025 г. от Завеждащ Консулска служба на Република България в А., Й., по заявление от 29.01.2025 г., подадено от Х. Е. О., [дата на раждане], гражданин на С..

ИЗПРАЩА преписката за ново произнасяне от административния орган по заявлението от 29.01.2025 г., подадено от Х. Е. О. /малолетно дете, [дата на раждане], гражданин на С., чрез законен представител Н. М. А. А. - майка/, за издаване на виза за дългосрочно пребиваване вид „D“ **в едномесечен срок** от влизане в сила на настоящия съдебен акт в съответствие със задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, изложени в него.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба, подадена в 14-дневен срок от съобщаването му на страните до Върховен административен съд на Република България, чрез Административен съд София-град.

ПРЕПИС от решението да се изпрати на страните на основание чл. 138, ал. 3 във връзка с чл. 137 АПК.

СЪДИЯ: